

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ОБЛАСНИХ ПРОКУРАТУР

THE CURRENT AREAS OF IMPROVEMENT OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL BASES OF THE ORGANIZATION AND ACTIVITIES OF THE REGIONAL PROSECUTOR'S OFFICE

Мазурик Р.В., к.ю.н.,
здобувач наукового ступеня доктора юридичних наук
Університет митної справи та фінансів

У науковій публікації досліджуються актуальні напрями удосконалення адміністративно-правових засад організації та діяльності обласних прокуратур. Зазначається, що сучасний стан адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності обласних прокуратур потребує суттєвого удосконалення, що обумовлено низьким рівнем довіри громадян до органів кримінальної юстиції в цілому та об'єктивною потребою реформування прокуратур на рівні областей, створення якісно нової моделі організації та діяльності прокуратури з використанням найкращого міжнародного досвіду та здобутків доктрини адміністративного права.

Аналізуються актуальні питання організації та діяльності обласних прокуратур в контексті рівня їх адміністративно-правового забезпечення.

Зазначається, що нова модель організації та діяльності обласної прокуратури повинна включати всі здобутки сучасної доктрини адміністративного права, науки державного управління, враховуючи найкращий міжнародний досвід організації та діяльності прокуратури на регіональному рівні. Це означає відмову від застарілих стандартів та підходів, що в першу чергу передбачає відмову від бюрократичного паперового документообігу та оптимізацію управлінського апарату з метою ефективного виконання покладених на обласні прокуратури завдань.

Зазначається, що практична реалізація нової моделі організації та діяльності обласної прокуратури вимагає внесення змін до чинного національного законодавства, а саме: Кримінального процесуального кодексу України, Закону України «Про прокуратуру», відомчих нормативно-правових актів, включаючи накази Генерального прокурора. Не менш важливою є розробка перспективного законодавства, а саме проектів законів та підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на удосконалення організації та діяльності обласної прокуратури.

Формулюється висновок щодо перспективності окремого доктринального дослідження даної тематики, враховуючи загальні тенденції щодо реформування всієї системи органів кримінальної юстиції, а також розвиток інформаційних технологій, які дозволять завершити процес цифровізації діяльності органів прокуратури та забезпечити ефективну реалізацію передбачених Конституцією України функцій прокуратури.

Ключові слова: прокуратура, адміністративно-правові засади, область, удосконалення, функції, представництво, процесуальне керівництво, публічне обвинувачення, нагляд, модель, накази, документообіг, діджиталізація.

The scientific publication is devoted to the current areas of improvement of administrative and legal bases of the organization and activities of the regional prosecutor's office. It is noted that the current state of organization and activity of regional prosecutor's offices needs significant improvement due to the low level of public confidence in the prosecutor's office as a whole and the objective need to reform prosecutor's offices at the oblast level, create a qualitatively new models of organization and activity of prosecutor's office on the basis of achievements of the doctrine of administrative law.

Topical issues of organization and activity of regional prosecutor's offices in the context of the level of their administrative and legal support are analyzed.

The methodology of this study is based on an organic combination of philosophical, general scientific and special legal research methods. In particular, such general scientific methods as axiomatic, logical (analysis, synthesis, deduction and induction), system and structural-functional methods, method of comparison and methods of sociological method are used. Of the special legal research methods used: the method of legal dogma as a kind of axiomatic method; methods of legal logic and legal statistics, method and method of legal modeling.

It is noted that the new model of organization and activity of the regional prosecutor's office should include all the achievements of the modern doctrine of administrative law, science of public administration, taking into account the best international experience of organization and activity of the prosecutor's office at the regional level. This means abandoning outdated standards and approaches, which primarily involves abandoning bureaucratic paperwork and implementing the concept of «transparent office», optimizing the management staff and creating automated support units to rationally use budget funds and effectively perform the tasks assigned to regional prosecutors.

Given the national trends in the development of e-government, there is a need to adopt a separate order of the Prosecutor General on the full transition to electronic document management between the prosecutor's offices of different levels using digital signature technology.

It is noted that the practical implementation of the new model of organization and activity of the regional prosecutor's office requires amendments to the current national legislation, namely: Criminal Procedure Code of Ukraine, Law of Ukraine «On Prosecutor's Office», departmental regulations, including orders of the Prosecutor General. Equally important is the development of long-term legislation, namely draft laws and bylaws aimed at improving the organization and operation of the regional prosecutor's office.

The conclusion on the prospects of a separate doctrinal study of this topic is formulated, taking into account the general trends in the reform of the entire system of criminal justice.

Key words: prosecutor's office, administrative and legal principles, area, improvement, functions, representation, procedural management, public prosecution, supervision, model, orders, document circulation, digitalization.

Вступ. Удосконалення адміністративно-правових засад організації та діяльності органів прокуратури є одним із ключових завдань публічної адміністрації в Україні, адже прокуратура є центральним елементом системи органів кримінальної юстиції, на який Конституцією України покладено виконання важливих функцій: підтримання публічного обвинувачення в суді в рамках кримінального судочинства; організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, а також вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку;

представництва інтересів держави в суді в рамках адміністративного, цивільного та господарського судочинства, у виключних випадках і в порядку, що визначені законом.

Особливе значення в процесі реформування органів прокуратури має удосконалення організації та діяльності обласних прокуратур, які виконують координуючу роль та безпосередньо здійснюють функції прокуратури на рівні областей. До актуальних питань, які потребують вирішення на рівні обласних прокуратур, слід віднести: високу ступінь бюрократизації діловодства в обласних прокуратурах; значну кількість структурних підрозділів (управлінь та відділів), які фактично здійснюють наглядові функції щодо

діяльності місцевих прокуратур, порушуючи принцип незалежності та процесуальної самостійності прокурорів; відсутність сталої та прогнозованої кадрової політики, що обумовлено існуючим порядком призначення та звільнення прокурорів з адміністративних посад; низький рівень матеріально-технічного забезпечення, що знижує ефективність реалізації визначених Конституцією України функцій прокуратури; інші проблемні питання реалізації функцій прокуратури на регіональному рівні, пов'язані із прогалинами в національному законодавстві.

Вирішення зазначених питань має відбуватися за результатами ґрунтовних доктринальних досліджень адміністративно-правових засад організації та діяльності обласних прокуратур, які мають створити теоретико-методологічну основу для удосконалення організації та діяльності прокуратури на регіональному рівні, визначити основні принципи такого реформування та сформулювати фундаментальну концепцію нової моделі організації та діяльності обласної прокуратури.

Методологія даного дослідження ґрунтується на органічному поєднанні філософських, загальнонаукових та спеціально-юридичних методів дослідження. Зокрема, застосовуються такі загальнонаукові методи як аксіоматичний, логічний (аналіз, синтез, дедукція та індукція), системний та структурно-функціональний методи, метод порівняння та прийоми соціологічного методу. Із спеціально-юридичних методів дослідження використовуються: метод юридичної догматики як різновид аксіоматичного методу, методи юридичної логіки та юридичної статистики, метод юридичного моделювання (з метою формулювання конкретних пропозицій та визначення перспективних напрямів удосконалення адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності органів прокуратури на регіональному рівні).

Питання адміністративно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів досліджуються в роботах фахівців у сфері адміністративного права, серед яких роботи М. Віхляєва, Н. Губерської, Р. Калужного, Т. Коломоєць, О. Кузьменко, Д. Лученка, П. Лютикова, О. Миколенка, Д. Приймаченка, С. Стеценка, М. Тищенко, Н. Холодницького, А. Школика та інших вчених-адміністративістів.

Актуальні питання адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності органів прокуратури досліджували в своїх працях такі відомі науковці як О. Агєєв [1], М. Івчук [2], О. Ішук [3], С. Кулинич [4], В. Миколенко [5], Є. Попович [6], В. Сухонос [7], В. Шуба [8], М. Якимчук [9] та інші відомі науковці. Із останніх досліджень особливостей адміністративно-правового забезпечення реалізації окремих функцій прокуратури та процесів її реформування слід відзначити роботи Ю. Чаплинської [10], П. Шаганенко [11], С. Циганка [12], О.О. Баганця [13], В. Карпунцова [14], Ю. Севрука [15]. Проте, актуальні напрями удосконалення адміністративно-правових засад організації та діяльності обласної (регіональної) прокуратури ще не були предметом окремого дослідження, що актуалізує необхідність доктринального аналізу зазначеної теми.

Постановка завдання. Метою наукової публікації є дослідження актуальних напрямів удосконалення адміністративно-правових засад організації та діяльності регіональної (обласної) прокуратури в умовах реформування всієї системи органів кримінальної юстиції та органів прокуратури України зокрема.

Результати дослідження. Органи прокуратури України знаходяться в стадії активного реформування з метою створення якісно нової прокуратури, яка відповідатиме міжнародним стандартам прокурорської діяльності та підтвердить статус ключового органу в системі кримінальної юстиції. Важливу роль в системі органів прокуратури відіграють регіональні (обласні) прокуратури, які вико-

нують координуючу функцію між Офісом Генерального прокурора та місцевими прокурорами, а також виконують передбачені Конституцією України функції прокуратури на регіональному рівні, забезпечуючи процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у найбільш складних та резонансних кримінальних провадженнях, захищаючи інтереси держави на рівні апеляційних судів, а також в судах адміністративної та господарської юрисдикції. До актуальних питань організації та діяльності регіональних прокуратур слід віднести:

- великий обсяг паперового документообігу, що не зважаючи на впровадження СЕД (системи електронного документообігу органів прокуратури) та ОСОП (обліку та статистики органів прокуратури) займає значну частину робочого часу прокурора регіональної (обласної) прокуратури;

- суттєве навантаження на прокурорів регіональної прокуратури за різними напрямками роботи у відповідності з розподілом обов'язків за новими штатними розкладами;

- обмежені повноваження прокурорів регіональних прокуратур щодо отримання відповідей на запити до органів державної влади та місцевого самоврядування, установ, підприємств та організації незалежно від форми власності, а також можливість отримати пояснення від громадян та представників юридичних осіб тільки за їх згодою;

- проблему підтвердження підстав для представництва інтересів держави в суді, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також у разі відсутності такого органу;

- необхідність сплати органами прокуратури судового збору на загальних підставах, що не відповідає правовій природі судового збору, адже прокуратура фінансується з Державного бюджету України та захищає інтереси держави;

- проблему взаємодії структурних підрозділів регіональної прокуратури з іншими органами кримінальної юстиції та судами, включаючи фактичну відсутність відповідальності слідчих Національної поліції за невкриття вказівок прокурора у кримінальному провадженні;

- недоліки в системі взаємодії прокурорів регіональних прокуратур з прокурорами місцевих прокуратур в процесі реалізації передбачених Конституцією України функцій прокуратури;

- необхідність реформування апарату регіональних прокуратур, а саме створення в складі регіональної прокуратури Управління забезпечення діяльності керівника обласної прокуратури;

- необхідність розробки та затвердження нових регламентів регіональних прокуратур, які будуть враховувати результати реформування органів прокуратури, пріоритетні та стратегічні цілі оновленої прокуратури України, останні здобутки доктрини адміністративного права та позитивний зарубіжний досвід у сфері адміністративно-правового забезпечення організації та діяльності регіональних прокуратур;

- недостатній рівень матеріально-технічного забезпечення регіональних прокуратур комп'ютерною технікою, яка б дозволила забезпечити ефективний електронний документообіг та телекомунікаційний зв'язок з Офісом Генерального прокурора, місцевими прокурорами, органами Національної поліції та іншими органами кримінальної юстиції та державними службами, інспекціями і агентствами України з метою повного переходу на електронний документообіг, електронний кримінальний процес із застосуванням технології «цифрового підпису» та без дублювання електронних форм документів у паперовому варіанті.

Перехід на електронний документообіг в системі органів публічної адміністрації детально регламентовано Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», а також Постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55 «Деякі питання документування управлінської діяльності», якою затверджено «Типову інструкцію з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну» та «Типову інструкцію з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади», а також «Регламент організації взаємодії органів виконавчої влади в електронній формі» [16].

Перехід на електронний документообіг в системі органів прокуратури необхідно регламентувати окремим перспективним наказом Генерального прокурора, що є пріоритетним напрямом удосконалення адміністративно-правових засад організації та діяльності прокуратури обласного рівня.

Таким чином, до фундаментальних складових нової моделі організації та діяльності обласної (регіональної) прокуратури слід віднести наступні елементи:

- завершення процесу діджиталізації організації та діяльності обласної (регіональної) прокуратури, а саме, повний перехід на електронний документообіг з використанням технологій блокчейн, криптографічного захисту інформації, персоналізованого цифрового підпису та відмовою від дублювання інформації на паперових носіях;

- створення в структурі апарату обласної (регіональної) прокуратури Управління забезпечення діяльності керівника обласної прокуратури, яке буде включати п'ять відділів: відділ аналітичної роботи, документального та інформаційно-технічного забезпечення діяльності керівника обласної прокуратури; відділ координації роботи правоохоронних органів та забезпечення взаємодії з іншими органами державної влади, державними підприємствами та установами; відділ інспектування щодо контролю виконання наказів керівника обласної прокуратури та реалізації основних функцій прокуратури структурними підрозділами обласної прокуратури; відділ забезпечення зв'язків із ЗМІ, громадськими інституціями та організації прийому громадян (обробки інформаційних запитів, звернень та скарг); відділ міжнародного співробітництва та комунікації з міжнародними організаціями;

- повернення інституту помічника прокурора як різновиду державної служби, проходження якої буде надавати особам пріоритети (додаткові бали) в процесі їх участі у конкурсах на зайняття вакантних посад прокурорів;

- збільшення кількості прокурорів обласних прокуратур, які здійснюють безпосереднє процесуальне керівництво досудовим розслідуванням (відповідне зменшення штату наглядових підрозділів, які контролюють реалізацію функцій підтримки публічного обвинувачення та процесуального керівництва досудовим розслідуванням прокурорами місцевих (окружних) прокуратур);

- реалізація концепції «прозорого офісу» в організації та діяльності обласної прокуратури (відеофіксація всіх процесуальних дій суб'єктів владних повноважень із збереження відповідної інформації та доступом громадян до таких інформаційних ресурсів, за виключенням інформації, що становить таємницю слідства);

- автоматизація допоміжних підрозділів обласної прокуратури (бухгалтерського обліку, правового забезпечення тощо) з використанням інноваційного програмного забезпечення;

- закріплення на рівні Закону України «Про прокуратуру» та підзаконних нормативно-правових актів нових критеріїв оцінки ефективності діяльності прокуратури в цілому та прокурорів обласних прокуратур зокрема (рівень довіри громадян до органів прокуратури та оцінка діяльності прокуратури за результатами соціологічних

опитувань). Відхід від палочної системи оцінки результатів роботи прокуратури (за кількістю справ, переданих до суду, кількістю закритих проваджень, виправдувальних вироків тощо);

- оновлення матеріально-технічної бази обласних прокуратур (забезпеченням комп'ютерною технікою такого рівня, який дозволить повністю перейти на електронний документообіг між прокуратурами всіх рівнів та іншими органами кримінальної юстиції).

Практична реалізація інноваційної моделі організації та діяльності обласної прокуратури вимагає внесення змін до чинного національного законодавства, а саме: Кримінального процесуального кодексу України, Закону України «Про прокуратуру», відомих нормативно-правових актів, включаючи накази Генерального прокурора. Не менш важливою є розробка перспективного законодавства, а саме проектів законів та підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на удосконалення організації та діяльності обласної прокуратури.

Важливим є громадське обговорення нової моделі організації та діяльності обласної прокуратури, включаючи залучення міжнародних та національних експертів у сфері державного будівництва, правоохоронної діяльності, інформатизації та діловодства. Ключовою в процесі підготовки проекту нової моделі організації та діяльності обласної прокуратури є роль Офісу Генерального прокурора.

Основні напрями удосконалення організації та діяльності обласних прокуратур повинні узгоджуватися із положеннями Стратегії розвитку прокуратури на 2021-2023 роки, затвердженої наказом Генерального прокурора від 16 жовтня 2020 року № 489. Зокрема, п. 2.1.2 зазначеної Стратегії передбачає удосконалення методів і заходів забезпечення високого рівня якості реалізації конституційних функцій прокуратури. Серед іншого передбачено використання новітніх технологій з метою оптимізації системи документообігу, поступової мінімізації паперового документообігу (інтеграція інформаційних електронних систем, впроваджених у роботу органів прокуратури, в єдину систему; розроблення та впровадження системи електронного управління кримінальним провадженням; автоматизація обміну даними з іншими системами та базами даних; поетапна інтеграція системи електронного управління кримінальним провадженням у роботу всіх органів досудового розслідування та суду в усіх регіонах України) [17].

Таким чином, діджиталізація діяльності органів прокуратури в цілому та обласних (регіональних) прокуратур зокрема є пріоритетним напрямом удосконалення адміністративно-правового забезпечення діяльності прокуратури шляхом прийняття та практичної реалізації деталізованих наказів Генерального прокурора щодо порядку здійснення електронного документообігу, використання персоналізованих та захищених від підробки цифрових підписів, забезпечення належного рівня захисту інформації та її збереження з використанням технології блокчейн та криптографічного захисту інформації. Результатом такої реформи має стати повна відмова від паперового документообігу за виключенням окремих випадків необхідності збереження контрольних копій документів, доказів в рамках кримінального провадження та надання відповідей та звернення громадян.

Крім того, в п. 2.2 Стратегії деталізовано питання ефективної координації діяльності у сфері протидії злочинності та функціонування системи кримінальної юстиції загалом, заплановано налагодження регулярної та ефективної взаємодії з усіма ключовими державними й недержавними партнерами з метою вдосконалення системи кримінальної юстиції та органів правопорядку; удосконалення формату взаємодії у межах координаційної функції прокуратури й інших механізмів регулярної координації та співпраці з центральними органами виконавчої влади, судами, органами досудового розслідування,

органами місцевого самоврядування з метою виявлення та спільного розв'язання актуальних проблем у системі кримінальної юстиції України [17].

Перспективним є створення глобальної інформаційно-аналітичної системи органів кримінальної юстиції з використанням технології штучного інтелекту, яка зможе моделювати проекти процесуальних документів, створювати алгоритми вирішення ключових завдань в діяльності прокурорів, надавати вичерпні відповіді на інформаційні запити та звернення громадян. Зазначена інформаційно-аналітична система органів кримінальної юстиції буде включати інтегровані бази даних всіх органів публічної адміністрації: Державної податкової служби України, Державної митної служби України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державної служби статистики України, Державної екологічної інспекції України, Державної служби України з безпеки на транспорті тощо, самостійно формувати запити та відповіді на них.

Таким чином, в процесі розробки нової моделі організації та діяльності обласної прокуратури необхідно врахувати вищевикладені положення Стратегії розвитку прокуратури на 2021-2023 рр., які повинні бути відображені в оновлених регламентах обласних прокуратур.

Висновки. Проведене дослідження актуальних напрямів удосконалення адміністративно-правових засад організації та діяльності обласних прокуратур дозволяє сформулювати висновок про необхідність внесення відповідних змін до Закону України «Про прокуратуру», оновлення та удосконалення чинних наказів в процесі нормотворчої діяльності Офісу Генерального прокурора. Крім того, існує потреба розробки нової моделі організації та діяльності обласної прокуратури, яка буде відображена в оновлених регламентах обласних прокуратур.

Враховуючи загальнонаціональні тенденції розвитку електронного урядування, існує необхідність прийняття окремого наказу Генерального прокурора щодо повного переходу на електронний документообіг між органами прокуратури різних рівнів з використанням технологій блокчейн та цифрового підпису.

Наведений в публікації перелік напрямів удосконалення адміністративно-правових засад організації та діяльності обласних прокуратур не є вичерпним через постійні зміни національного законодавства та юридичної практики, появу нових інформаційних технологій, що актуалізує проведення подальших досліджень даної тематики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Агеев О. Прокурор як суб'єкт адміністративного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Харківський нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2006. 18 с.
2. Івчук М. Адміністративно-правовий статус органів прокуратури України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Державний наук.-дослід. ін-т МВС України. Київ, 2011. 19 с.
3. Іщук О. Адміністративна юрисдикція органів прокуратури: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2011. 19 с.
4. Кулинич С. Управлінські процедури в діяльності органів прокуратури України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2007. 21 с.
5. Миколенко В. Прокуратура України як суб'єкт адміністративного права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ, 2011. 19 с.
6. Попович Є. Управління органами прокуратури України: організаційно-правові проблеми: автореф. дис. ... доктора юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2010. 32 с.
7. Сухонос В.В. Прокуратура в механізмі української держави: проблеми теорії та практики: автореф. дис... докт. юрид. наук: 12.00.10 «судоустрій; прокуратура та адвокатура». Одес. нац. юрид. акад. О., 2009. 35 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/50595502.pdf>
8. Шуба В. Адміністративно-правові відносини в діяльності органів прокуратури України: загальнотеоретичні аспекти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Харків, 2007. 20 с.
9. Якимчук М. Організаційно-правові основи управління в органах прокуратури України: автореф. дис. ... доктора юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ, 2002. 32 с.
10. Чаплинська Ю.А. Адміністративно-правове забезпечення реформування органів прокуратури України: автореф. дис. ... доктора юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Міністерство внутрішніх справ України. Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2018. 42 с.
11. Шаганенко П. Адміністративно-правове регулювання організаційного забезпечення діяльності органів прокуратури. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2015. № 5/1. С. 138-143.
12. Циганок С. Поняття і зміст адміністративно-правового забезпечення діяльності прокуратури України. *Підприємство, господарство і право*. 2018. № 11. С. 135-139.
13. Баганець О.О. Адміністративно-правове забезпечення реформи органів прокуратури України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом». Київ, 2019. 16 с.
14. Карпунцов В.В. Процесуальна компетенція органів прокуратури України: адміністративно-правовий аспект: автореф. дис. ... доктора юрид. наук: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України. Київ, 2018. 36 с.
15. Севрук Ю.Г. Адміністративно-правове забезпечення реалізації функцій прокуратури України в контексті реформування органів кримінальної юстиції: дис. ... канд. юрид. наук.: спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Запорізький національний університет; Міністерство освіти і науки України. Запоріжжя, 2020. 197 с. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/07_2020/Sevruk.pdf
16. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55. Дата оновлення: 15.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-p>
17. Стратегія розвитку прокуратури на 2021-2023 роки, затверджена наказом Генерального прокурора від 16 жовтня 2020 р. № 489. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/iord?_m=publications&_t=rec&id=262782